NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13318

DER YUNGER KENIG

Oscar Wilde

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אסקאר אוײלד.

דער גליקליכער פרינץ

איבערזעצט פונ׳ם ענגלישען דורך

י. װײנבערג

פרייז 5 קאפ׳

װארשא 1911

הויפט-פערקויף אין פערלאג „פראגרעס״

װארשא, נאװאליפקי 7 —

אליהו גאלדמאן

די פאָלקס-ביבליאָטעק.

№ 2.

אָסקאַר וואַילד.

דער יונגער קעניג.

איבערזעצט פונ'ם ענגלישען דורך

י. וו.

ווארשא. 1911

Тип. I. Пинеса и Л. Шмоле, Варшава, Сракозская 4.

אָסקאר אואיילד.

דער יונגער קעניג

ב'איז אָנגעקומען די לעצטע נאַכט פאַר דער קריי־נונג פון דעם יונגען קעניג. ער איז געבליבען אַליין אין זיינע הערליכע אַפּאַרטאַמענטען. זיינע נאָהנטע הויפלייט האָבען איהם איבערגעלאָזט אַליין, נאָך דעם ווי זיי האָבען זיך פאַר איהם גענייגט טיעף ביז צו דער ערד, ווי ס'האָט פערלאַנגט די עטיקעטע פון יענער צייט, און זענען איבערגעגאַנגען אין דעם גרויסען זאַל, ווי דער צערעמאָניע־מייסטער האָט געגעבען די לעצטע אָנווייזונגען. טייל פון זיי האָבען געהאַט סגות און מאַניערען, וועלכע זענען פאַר הויפלייט געווען צו נאַטירליך. מען ברויכט איבער נישט צוצוגעבען, אַז דאָס איז געווען פאַר זיי אַ גרויסער חסרון.

דער יונגער קעניג, — ער איז ווירקליך יונג געווען — ער איז ערשט אַלט געווען זעכצען יאָהר, — האָט נישט חרטה געהאַט, וואָס ר'איז געבליבען אַליין. ער האָט אָבגעזיפצט מיט אַ געפיהל פון אַ ערלייכטונג אויף דעם האַרץ און האָט זיך אַנידערגעלעגט אויף די ווייכע קישען פון זיין הערליך בעט. מיט דעם אונבעוועגליכען בליק, האַלב־אָפענעם מויל און דער טונקעלער הויט פון דעם פנים איז ער ענליך געווען צו אַ שוואַרצען פאַוון,

וועלכער-בעוואוינט דעם וואַלד, צו אַ יונגען רעה פון די יאגער געפאַנגענער ווילדער חיה.

ער איז אין דער ווירקליכקייט געוואָרען פון יעגער געפונען. זיי האָבען איהם אומגערינגלט געטראָפען; באַרוועס, מיט אַ פייפער׳ל אין דער האַנד, איז ער געגאַנגען נאָך דער סטאַדע פון אַנ׳אָרימען הירט, זיין ערציהער, וועלכען ער האָט געהאַלטען פאַר זיין פאָטער.

און געוועזען איז ער דער זוהן פון דעם קעניג׳ס איינציגער טאָכטער, וועלכע האָט זיך בסוד פערבונדען מיט אַ מענש פון נידריגער אָבשטאַמונג. טייל האָבען געזאָגט, אַז דאָס איז געווען אַנ׳אויסלענדער, וועלכער האָט בעצויבערט די פּרינצעסין מיט זיין הימלישען שפּיעל אויף דער האַרפע; אַנדערע האָבען דערציילט, אַז דאָס איז געוועזען אַ מאַלער, צו וועלכען די פּרינצעסין איז געווען פריינדליך, אפשר אַ ביסעל צו פריינדליך, און וועלכער איז פּלוצלונג פערשוואונדען געוואָרען פון דער שטאָדט און האָט איבערגעלאָזט נישט פאַרטיג, אין דער מיט אַרבייט, די וואַנד-געמעלדען פון דער קירכע. אין אַ וואָך נאָך דעם געבוירען ווערען האָט מען דאָס קינד אַרויסגעכאַפּט דער מוטער אין שלאָף און מ׳האָט עס איבערגעגעבען אויפצוציהען פויערן, וועלכע האָבען קיין קינדער נישט געהאַט; די פויערן האָבען געוואוינט אין דעם וואַלד, אַ טאָג רייזע ווייט פון דער הויפּט-שטאָדט, דאָס עצמות נפש לויט דער מיינונג פון דעם הויף-דאָקטאָר, די עפּידעמיע אָדער, לויט ווי אַנדערע האָבען געשמועסט, אַנ׳איטאַליעניש סם, וועלכעס האָט שנעל געווירקט אין אַ גלאָז שטאַרקען וויין, האָבען אָבגעהאַקט דאָס לעבען פון דער בלייבער קעניגסטאָכטער אַ שעה נאָך איהר ערוואַכען פון שלאָף. אין דער איינער מינוט, ווען דער געטרייער דינער האָט געבראַכט צופיהרען דאָס

קינד, אראבגעשפרונגען פון דעם בייערען פערד און אנגעקלאפט אין די טיר פון דעם ארימען הייזעל פון דעם הירט, אין דעם איינענעם מאמענט האט מען דעם טויטען גוף פון דעם קעניג'ס טאכטער אראבגעלאזט אין דעם גרוב אריין, וועלכען מען האט ארויסגעגראבען ווייט פון די שטאדט-מויערן, אויף אן אלטן בית-עולם. און אין דעם איינענעם קבר, ווי ס'איז געגאנגען ארום א קלאנג, איז געלעגען דער קערפער פון דעם אונבעקאנטען וואונדער-שיינעם יונגלינג; די הענד זענען איהם געוועזען צוגעבונדען אויף דעם רוקען, אויף דעם הארץ האט מען געזעהען א סך געשטאכענע וואונדען...

אזוי האבען מענשען געפלוישט. זיכער איז נאר איינס: דער אלטער קעניג צי אין א מינוט פון חבטה פון זיין גרויסען חטא אויפ'ן טויטען כעט, אדער אפשר ווייל ער האט געוואלט אבגעבען דעם טראן איינעם פון זיין זרע, האט געהייסען רופען דאס יונגעל און האט איהם בעשטימט פאר זיין יורש אין די אויגען פון אלע מיטגליעדער פון דעם מלוכה-ראט.

דער יונגער פרינץ האט זעהר פריה אנגעהויבען צו בעווייזען א ליעבע צו אלעם שיינעם, און דאס האט גע-האט א גרויסע ווירקונג אין זיין לעבען. די הויפס-לייט האבען אפט דערמאנט דעם אויסרוף פון ענטציקען, וועלכער האט זיך ארויסגעריסען פון דעם יונגלינגס ליפען, ווען ער האט דאס ערשטע מאל דערזעהען די הערליכע קליידער און די רייכע, טייערע ציערונג, — די איבער-מעכטיגע פרייד, מיט וועלכע ער האט אראבגעווארפען פון זיך דאס לעדערנע אנטיעבין און דעם מאנטעל פון שעפסענפעל. טיילמאל פלעגט ער צו בענקען צו דעם פרייען וואלד-לעבען און ס'האט איהם גערייצט די לאנג-ווייליגע הויף-עטיקעטע, וועלכע האט אזוי פיעל צייט

פערנומען. ער האט בעזעסען יעצט א וואונדערשיינעם פאַלאַץ, — מען האט איהם גערופען „זשואיעז" [1], — און עס האט זיך איהם געדאַכט ווי א נייע וועלט, בעשאַפען צו פערגניגען, ווען דער פּרינץ איז געוועזען פריי פון די זיצונגען פון דעם מלוכה־ראַט און פון די אודיענצען, פלעגט ער געשווינד אַראָבגייען אונטען די ברייטע שטיינען מיט די בעגילדעטע לייבען, אויף די טרעפּען פון העלען פּאָרפיר־שטיין; און פלעגט זיך אַרומדרייען אין די זאַאַלען פון'ם פּאַלאַץ, גלייך ער וואָלט געוואָלט מיט דעם אַנבליק פון דער גאַנצער פּראַכט אויסהיילען די געליטענע צרות און שעפּען נייע כחות נאָך דעם אַלעם וואָס ער האט געהאַט אויסצושטיין אין די קינדער־יאָהרען.

אויף זיינע „ענטדעקונגס־רייזען", ווי ער פלעגט רופען זיינע שפּאַצירען, — די רייזע אין די געהיימניספאָלע לענדער —, פלעגט ער נעמען מיט זיך שעינע פאַזשען מיט גאָלדענע לאָקען, אין ברייטע מאַנטלען, געצירט מיט פרייליך נאָך דעם ווינד פליהענדע בענדער. אָפטער אָבער פלעגט ער שפּאַצירען אַליין, פיהלענדיג אינסטינקטיוו, ווי בנביאה, אַז די סודות פון דער קונסט קען מען נאָר פערשטיין אין דער שטיל, און אַלעם שיינע און קלוגע האט ליעב, מען זאָל עס בעטראַכטען אין דער איינזאַמקייט.

פון דעם יונגען קעניג האט מען דערציילט וואונדערליכע געשיכטען. מען האט דערציילט, אַז ווען דער דיקער בירגערמייסטער פון דער שטאָדט איז געקומען האַלטען אַ לאַנגע און געפּוצטע רעדע אין נאָמען פון די בירגער, האט ער געטראָפען דעם קעניג טיעף און אין

---

[1] די פריידיגע.

גרויסען פערעהרונג געבוקט פאר א פון ווענעדיג געברענגט בילד; ס'האב פארגעשטעלט דעם דיענסט פון אנ'אונבעקאנטע גאטהייט. אנ'אנדער מאל, ווען דער קעניג האט זיך אבגערוקט אויף עטליכע שעה, האט מען איהם קוים געפונען אין א זייטען-שטיבעל פון דעם צפון-טורם: בעצויבערט, האט ער זיך פערקוקט אין א גריכישע געמעטע, א קאפ פון דעם געטליך-שיינעם אדאניס. מען האט געזאגט, אז לאנג אין די נאכט האט ער זיך געזעטיגט די אויגען מיט דעם אנבליק פון דעם שפיעל פון די לבנה-שטראהלען אויף דעם זילבערנעם שניטץ-בילד פון ענדימיאן, דעם געליעבטען פון דער געטין לבנה.

א מעכטיגע חירקונג האבען אויף איהם געמאכט זעלטענע זאכען און קאסטבארקייטען; אנגענומען פון א הייסען וואונש צו בעזיצען זאמלונגען פון זעלטענע און שיינע זאכען, האט ער צושיקט סוחרים אין די ווייטע לענדער: נאך וואהלשמעקענדע אמברע צו די ווילדע פישער פון די ימים אין צפון, קיין מצרים נאך די העל-גרינע שטיינער, וועלכע ליגען בעהאלטען אין די קברים פון די קעניגען און האבען אין זיך א צויבער-קראפט, — קיין פערסיען נאך זיידען-מאטעריען און פערשיעדען-פארביגע געפעסער, קיין אינדיען נאך לייכטע קליידונגס-מאטעריאלען, שניצערייען פון עלפען-ביין, לבנה-שטיינער, ארם-בענדער פון נעפריט, סאנדאל-האלץ, בלויע עמאליע און די דינסטע ווידענע קאפ-דעקען.

שטארק האט איהם בעשעפטיגט די קריינונגס-קליידונג: דער גילדענער מאנטעל, די מיט רובינען געציערטע קרוין, דער סצעפטער, געשמוקט מיט פערל, ער האט פון דעם אלעם געקלערט, ליגענדיג אויף דעם פרעכטיגען בעט און נאכקוקענדיג מיט די אויגען דעם קלאץ פון סאסנאווע האלץ, וועלכער האט געברענט אויפ'ן

קוימען . . . שוין לאַנג האָט מען איהם געהאַט פאָרגע-
שטעלט די צייכנונגען פון די בעקאַנטסטע קינסטלער ;
ער האָט געהייסען נאָך די דאָזיגע צייכנונגען אויפנייען די
קליידער , און נייען אָהן אויפהער ביי טאָג און ביי נאַכט ,
אומעטום האָט מען אויפגעזוכט קאָסטבאַרע שטיינער , וועל-
כע האָבען געזאָלט זיין ווערט צו צירען די קריינונגס-
קליידער . דער קעניג האָט זיך פאָרגעשטעלט , ווי ער
שטייט אין דעם קעניגליכען מאַנטעל פאַר דעם אַלטאַר
אין דער קירכע , און אַ שמייכעל האָט זיך געוויזען אויף
זיינע יונגע ליפּען , און אין די ווי דער געדאַכטער וואַלד
פינסטערע אויגען האָט אויפגעפלאַקערט אַ העל , גליקליך ,
פריילינג פייער .

ער האָט זיך אויפגעהויבען , אָנגעלעהנט אָן דעם
שאַרפען קאַנט פון דעם קוימען און האָט אַרומגענומען
מיט די אויגען דעם קוים בעלויכטענעם זאַאַל , פון וועל-
כען די ווענד זענען געווען בעדעקט מיט גאָבעלינען ,
וועלכע האָבען פאָרגעשטעלט דעם נצחון פון דער שענ-
הייט . מיטען אין דער שטוב האָט געשיינט אַ שאַנק ,
אויסגעלייגט מיט אַגאַט-שטיין און לאַזור , ביי דעם פענס-
טער אַ שאַכטעל פון טייערע אַרבייט מיט גאָלד-שניצערייי ,
עטליכע בעכער פון ווענעציאַנער גלאָז , און אַ גרויס גלאָז
פון אָניקס-שטיין מיט טונקעלע אָדערן איז געשטאַנען אויף
דעם טיש . די זיידענע דעק אויף דעם געלעגער איז
געווען אויסגעשטיקט מיט בלאַסע מאָן-בלומען ; ס האָט זיך
געדאַכטען , אַז די בלומען זענען געוואָרען אויסגעשטרייט
מיט אַ פערשלאָפענער האַנד ; אויף הויכע , געדרייטע זיי-
לען פון העלפאַנד-ביין איז געשטאַנען אַ סאַמעטען הימעל-
בעט , און הויך איבער איהם האָבען זיך אויפגעהויבען
ווייסע ווי שניי בוקעטען פון שטרויס-פעדערן , דערגריי-
כענדיג ביז צום גלענצענדען געשניצטען סופיט מיט זיל-

בערנע ארבייט. צו קאפענס האט א בילד פון דעם שמיכעלנדען נארציז, איינגאנצען אוים גרינעם בראנז, געהאלטען א גלאנצענדיגען שפיגעל. אויפ'ן טיש איז גע־שטאנען א טונקעלער אמעטיסטענער בעכער.

דורכ'ן פענסטער האט מען געזעהען די אונדייטלי־כע אומריסען פון דער קופאלע פון דער קירכע, וועלכע האט געראגט ווי א וויים היטעל איבער די טונקעלע גע־בידען. די שילדוואכען האבען זיך מיעד און פויל ארומ־געדרייט אויף די טעראסען, וועלכע האבען אריבערגע־האנגען איבער דעם פערנעבעלטען שטראם. וויט, אין דעם גארטען, האט ער געהערט דאס געזאנג פון דעם נאכטיגאל. דער איידעלער גערוך פון דעם יאסמין האט אריינגעשטראמט דורכ'ן אפענעם פענסטער. דער יונגער קעניג האט אוועקגערוקט די האר, וועלכע זענען איהם געפאלען אויף די אויגען, גענומען די הארפע און אדורכ־געפיהרט מיט דער האנד אויף די זייטען. די געדאכטע ברעהמען האבען זיך אראבגעלאזט, און א זעלטזאמע רוהרונג האט איהם אדורכגענומען. ער האט קיינמאל ביז יעצט נישט געפיהלט אזוי דייטליך, אזוי טיעף און פריי־דיג דעם צויבער און דאס געהיימניס פון דער שענהייט.

ווען דער טורם־זייגער האט געשלאגען מיטער־נאכט, האט ער אנגעריהרט דאס גלעקעל, און אין דעם שלאף־צימער האבען זיך געוויזען יונגע פאזשען, פאמעליך, לויט די רע־געל פון דער הויפס־עטיקעט, האבען זיי אראבגענומען פון דעם קעניג די קליידער, געוואשען איהם די הענד מיט ראזען־וואסער און געשטיקט דאס קאפ־קישען מיט בלומען. די פאזשען זענען פערשוואונדען, און דער קעניג איז איינגעשלאפען.

אין דעם שלאף האט ער געזעהען א טרוים: ס'האט זיך אוהם געחלום'ט, אז ער געפינט זיך אין א לאנגער,

נידריגער שטוב הויך אונטער דעם דאך פון דעם הויז, ארום איהם קלאפערן און רוישען אונצעהליגע וועבער־שטוהלען. דער וואַן־שײַן גײט קוים אדורך דורך די פענס־טער־קראטען און בעלײַכט די אויסגעדארטע פנים'ער פון די וועבער, וועלכע זענען געבויגען איבער דער ארבײט. אין דער היץ אויף קויער געשטעלטע ברעטער, זיצען קינדער, דארע און בלאסע. ווען די וועבער־שיפלעך שנײַדען אדורך דעם פאדעם, הייבען זיי אויף די שווערע קוועטש־אײַזען, און ווען די שיפלעך בלײַבען שטײן, לאזען זיי די אײַזען אראב און בינדען צו דעם פאדעם. זײערע פנים'ער זענען אבגע־מאגערט און הונגעריג; די דארע, ציטערנדע הענד געהער־כען נישט שנעל דעם ווילען. טרויעריגע פרויען גײען בײם טיש. די לופט איז אונערטרעגליך, שווער, שטיקענד, פון די ווענד גיעסט זיך די פײַכטקײט אין טראפען. דער יונגער קעניג איז צוגעגאנגען צו אײנעם פון די וועבער און האט אנגעהויבען זיך צוצוקוקען צו זײַן ארבײט.

דער וועבער האט אויף איהם געווארפען א בייזען בליק און בעמערקט מיט א ברימענד קול:

וואס קוקסט דו מיך אן? דו ביסט אפשר א שפיאן, אונטערגעשיקט פון אונזער בעל־הבית?

— ווער איז דײַן הערר? — האט געפרעגט דער קעניג.

— דער הערר! — האט מיט א ביטערקײט אויס־גערופען דער וועבער. — אזא מענש ווי איך, יא. דער גאנצער חליק איז נאר אין דעם, וואס ער קלײדט זיך אין טײַערע, אײדעלע שטאפען, און איך אין סמאטעס; איך האב נישט קײן כח פון הונגער, און ער קרענקט פון איבערעסען און שוועלגערן.

— דו ביסט דאך נישט קײן קנעכט, — האט בע־מערקט דער קעניג.

— און דער מלחמה, — האט געענטפערט דער

וועבער, — בעזיעגט דער שטארקערער דעם שוואכען, אין דער צייט פון שלום, מאכט דער עשר אויס דעם אריכאן א קנאלט. מיר מוזען ארבייטען זיך צו ערנעהרען, און זיי געבען אונז אזוי וויינ׳ג געלד, אז מיר לעבען קוים פון הונגער. גאנצע טעג ארבייטען מיר, און דאס אלין גייט אויף זיי. די קאסטענעס פון די נגידים ווערען אנגעפילט מיט הויפען געלד, און אונזערע קינדער ווערען יונגערהייט אלט, און זייערע ליעבליבע פנימ׳לעך ווערען טרויעריג און בייז. מיר קוועטשען אויס דעם זאפט פון די וויינטרויבען, און דעם ווין טרינקען אנדערע; מיר פערזייען תבואה, און אונזערע טישען זענען ליידיג. מיר זענען געשלאפען אין אונזילטבארע קייטען מענשען רופען אונז פרייע בירגער, און מיר זענען אבער קנעכט. —

— אלע גייט דען אזוי?

— אלע, — האט געענטפערט דער וועבער, — יונגע און אלטע, מענער און ווייבער. קליינע קינדער און אלטע לייט, בעלאסטעט און נידערגעבויגען פון די יאהרען. די גבירים דריקען אונז און מיר מוזען ליידען. דורך אונזערע אונטערנעסלעך, אויף וועלכע ס׳ווייזט זיך קיינמאל נישט די שיין פון דער זון, גנב׳עט זיך ארורך די נויט מיט הונגעריגע, געפרעסיגע אויגען און נאך איהר גייט נאך, טריט אויף טריט, דאס פערברעכען אין א מאסקע פון א ווילדע חיה. די ארימקייט וועקט אונז אין דער פריה, און אם אבענד היט די ערנידערונג אונזערע טריט. וואס גייט דיך דאס אלין אן? דו ביסט נישט פון די אונזערע, דו האסט א צופריעדען פנים.

דער וועבער האט זיך מיט כעס אויסגעדרייט און האט געלאזט דאס שפעל.

דער יונגער קעניג האט בעמערקט גאלדענע פעדים

אויפ׳ן שיפעל. מיט שרעק האט ער בעמערקט:

— וואס פאר א שטאף ארבייטסטו דו אוים?

— דעם קריינונגס־מאנטעל פאר׳ן יונגען קעניג, — האט געענטפערט דער ארבייטער. — צו וואס ברויכסטו דען דאס צו וויסען?

דער יונגער קעניג האט אויסגעשריגען.... און איז אויפגעוואכט אין זיין שלאף־צימער.

דורך דעם אפענעם פענסטער האט אריינגעשיינט די לבנה, און דער הימעל איז געוועזען פינסטער...

ער איז ווידער איינגעשלאפען און האט געזעהען אנ׳אנדערען טרוים. ס׳האט זיך איהם גע׳חלומ׳ט...

ס׳האט זיך איהם געדאכטען, אז ער ליגט אויף דעם אויבער־דעק פון א גרויסע שיף. הונדערטער קנעכט שיפען. נעבען דעם קעניג זיצט אויף א דיוואן דער איי־גענטימער פון דער שיף, שווארץ ווי שווארץ האלץ. ער טראגט א רויטען טורבאן, גרויסע זילבערנע אויערינגען ציהען איהם אראב די דיקע אויערען; אין דער האנד האלט ער א עלפענבייננענע וואג. אויף די קנעכט זענען נאר אנגעטאן לעדערדיגע פארטוכער; יעדער איז צונויפ־געשלאסען מיט א קייט צו דעם פוס פון זיין שכן.

די הייסע זון־שטראהלען ברענען די קנעכט, דורך די דורכגעהנג צווישען די בענק לויפען אהין און צוריק נעגער און שלאגען זיי מיט לעדערנע רעמעצען. די קנעכט הויבען אויף די דארע, אויסגעטרוקענטע הענד און דרייען די שווערע וויאסלעס; פון די דרעגנער שפריצט דאס געזאל־צענע וואסער.

זיי זענען צוגעשיפט צו א קליינעם האפען און האבען מיט א סאנדיגע אנגעהויבען מעסטען די טיעפעניש פון דעם מעער. א לייכט ווינטעל איז אנגעקומען פון דעם אפער און האט פארשיט מיט רינגען, רויטען זאמד די

ברעטער פון דעם אויבער-דעק און דעם גרויסען פיערע־
קעדיגען זעגעל, צום אפער זענען צוגעריטען דריי אראַ־
בער אויף ווילדע פערד און האבען געווארפען דריי קליי־
נענדיגע פיילען אין די שיף.

דער איינענטימער פון דער שיף האט געחאפט א
פיעל-פארבינען בויגען און האט געלאזט א פייל דעם
אראבער גלייך אין הארץ אריין. דער אראבער איז שווער
אראבגעפאלען אין דעם זאמד, די אנדערע זעיען אנטלא־
פען אויף זייערע שנעלע פערד. נאך זיי האבען זיך פא־
מעליך און שווער נאכגעשלעפט קאמעלען מיט פרויען
אין געהלע טוכער, פון צייט צו צייט האבען די פרויען
צוריקגעקוקט אויף דעם נעהרג'עטען.

ווען מען האט אראבגעלאזט דעם אנקער און
אראבגעצויגען די זעגעל, האבען די נעגער ארויפגעברענגט
פון די שיפס-קעהלער א לאנגע שטריק-לייטער מיט שווע־
רע בלייערנע געוויכטען, דער איינענטימער פון דער שיף
האט צוגעבונדען די עקען פון דער לייטער צו אייזערנע
רינגען און האט זי אראבגעלאזט איבער דעם ראנד.

די נעגער האבען אראבגענומען די קייטען פון דעם
יונגסטען קנעכט, פערקלעבט איהם די נאז-לעכער און
די אויגען מיט וואקס און צוגעבונדען א שווערען שטיין
צו דעם רעמען פון זיין גירטעל. דער קנעכט איז מיט
דער גרעסטער אנשטרענגונג אראבגעקראכען אויף דער
לייטער און האט זיך געווארפען אין דעם מעער אריין;
בלויז עטליכע רינגען אויף דער אבערפלעכע פון דעם
וואסער האבען קענטליך געמאכט דאס ארט וואו ער איז
אריינגעשפרונגען. אלע האבען מיט נייגירדע געקוקט אויף
די וועללען; ביי דעם ראנד פון דער שיף איז געזעסען
א בעטווערער פון די רעקינען און האט איינטעניג גע־
שלאגען אין די פויק.

באלד האט זיך דער טויכער ארויסגעוויזען פון דעם וואסער; ער האט זיך אנגעהאלטען אן די לייטער און האט קוים געכאפט אטעם. אין דער רעכטער האנד האט ער געהאלטען א ווייסע פערל. די נעגער האבען זי איהם ארויסגענומען פון דער האנד און האבען איהם ווידער אראבגעשטופט. די קנעכט ביי די וויאסלעס זענען איינגעשלאפען.

דער טויכער האט זיך עטליכע מאל ארויסגעוויזען פון דעם וואסער, ברענגענדיג פראכטפאלע פערל. דער איינגעטיימער פון דער שיף האט געוואויגען די פערל און האט זיי אוועקבעהאלטען אין א זעקעל פון גרינע לעדער.

דער יונגער קעניג האט געוואלט רעדען, נאר זיינע ליפען האבען זיך נישט גערירט, די צונג איז איהם געווארען צום גוימען צוגעטרוקענט. די נעגער האבען צווישען זיך געשמועסט, געקריגט איבער א שנור גליענצענדיגע גלאז-קרעלען. איבער דער שיף האבען זיך געדרייט אין דער לופט צוויי שטארך-פייגעל.

פלוצלונג האט דער טויכער זיך געוויזען דאס לעצטע מאל, און די פערל, וועלכע ער האט דאס מאל ארויסגעברענגט, איז געווען די הערליכסטע; זי האט אויסגעזעהען ווי די לבנה אין האלב הורש און האט העלער געשיינט ווי דער מארגענשטערן. דאס פנים פון דעם קנעכט האט זיך בעדעקט מיט א טויטליכע בלאסקייט; ער איז אנידערגעפאלען אויף דעם איבער-דעק, און פון די נאזלעכער און פון די אויערען האט זיך איהם געלאזט דאס בלוט. ער האט געגעבען א קראמפהאפטען ציטער און האט זיך אויפגעהערט צו ריהרען.

און דער איינגעטיימער האט געשמייכעלט און איז צוגעגאנגען, גענומען אין די האנד די פערל, און בעקוקט זי, צוגעלייגט צום שטערן און געזאגט, זיך בו-

קענד: — זי וועט זיין די שענסטע צירדע פאר דעם סצעפטער פון דעם יונגען קעניג, — און האט געהייסען די נעגער אויפהייבען דעם אנקער.

דער יונגער קעניג האט הויך אויפגעשריגען און... איז אויפגעקומען. דער פארטאג האט אריינגעשיינט דורך דעם פענסטער און האט מיט זיינע בלייכע פינגער פערלאשען איינעם נאך דעם אנדערן די ציטערדיגע, אויסגייענדע שטערן.

ווידער איז דער קעניג געווארען אנטשלאפען, און א נייער חלום האט זיך איהם בעוויזען. ער האט געזעהען...

ס'האט זיך איהם געדאכטען, אז ער גייט דורך א געדאכטען וואלד, ווי ס'וואקסען זעלטזאמע פרוכטען און הערליכע, ניפטיגע בלומען. הינטער איהם לאזען די שלאנגען ארוים א שטילען פייף, די פערשידען-פארביגע פאפוגעס רעדען זיך איבער הויך אויף די גרינע צווייגען, גרויסע שילדקרעטען ליגען אין דעם הייסען זומפ, אויף די ביימער איז דא א מענגע אפפען און פויגען. דער קעניג גייט אלץ ווייטער און קומט צו דעם ראנד פון דעם וואלד. ער זעהט אנ'אונצעהליגע מענגע מענשען, וועלכע ארבייטען אין דעם בעט פון אנ'אבגעפיהרטען שטראם. ווי אמייזען קריכען זיי אויף די פעלזען. טייל פון זיי גרובען טיעפע ברונען, אנדערע לאזען זיך אין זיי אראב, טייל האקען אב מיט זייערע גרויסע אייזענע שטיקער שטיין, אנדערע גראבען אין דעם זאמד, רייסען אויס מיט די ווארצלען קאקטוס-קושאקעס, טרעטען מיט די פיס רויטע בלומען. אלע ארבייטען מיט א פיעבערהאפטער געשווינדיגקייט און פון ציים צו צייט שרייען זיי איינער דעם אנדערן עטוואס צו: קיינער זיצט נישט מיט פערלייגטע הענד.

פון א פינסטערער הייל קוקן צו צו זייער ארבייט דער טויט און די תאוה. ס׳פעהלט מיר עפּיס, זאָגט דער טויט, — גיב מיר אוועק א דריטעל און לאז ביך אָב.
די תאוה האט געגעבען א שאָקעל מיט דעם קאָפּ.
— מיינע קנעכט, — האָט זי געענטפערט.
— וואס האלטסט דו אין דער האַנד? — האט געפרעגט דער טויט.
— דריי קערן תבואה. וואס גייט דאס דיך אָן?
— גיב מיר איין קערן, — האט א געשריי געטאָן דער טויט, — איך וועל עס פערזייען אין מיין גאָרטען; נאָר איין קערנדעל גיב מיר, און איך לאז דיך אָב.
— איך וועל דיר גאָרנישט געבען, — האט געענטפערט די תאוה און האט בעהאלטען די האַנד אין די פאלדען פון דעם קלייד.
דער טויט האט זיך אויסגעלאכט, גענומען א בעכער און אנגעפילט מיט זומפּיג וואסער; פון דעם בעכער איז אַרויס דאס זומפּ-פיבער. ס׳איז אדורכגעגאַנגען צווישען די מענשען, און א דריט חלק פון זיי האבען מיט זייערע קערפּערס אויסגעבעט די ערד. א קאלטער נעבעל איז געגאַנגען הינטער איהם, און צו זיינע פיס זענען געקראָכען וואסער-שלאַנגען.
די תאוה האט געזעהען די פערטיליגונג פון א דריטעל פון איהרע מענשען און האט אנגעהויבען מיט א געשריי זיך צו קלאַפּען אין די ברוסט. אין די לעדיגע ברוסט האט זי זיך געשלאָגען און געיאָמערט: — דו האסט אויסגעהרג׳עט א דריטעל פון מיינע מענשען. גיי אוועק: אין די געבירג פון טאטארייע איז אויסגעבראָכען א מלחמה, די קעניגע פון די פיינדליכע זייטען רופען דיך צו הילף. די אפגאַנער האבען געברענגט אויף א קרבן א שוואַרצען שטיער און זענען אַרויסגעצויגען אין

קריעג. זיי האבען געשלאגען מיט זייערע לאנצען און די שילדען און האבען בעדעקט די קעפ מיט אייזערנע העלמען. יאם זיצסט דו אין מיין טאל? גיי, קום דא נישט אהער!

— ניין, — האט דער טויט געענטפערט, — איך וועל נישט אוועקגיין, ביז דו וועסט מיר נישט שענקען איינס פון דיינער קערנער,

די תאיה האט אבער נאך שטארקער פארמאכט די האנד מיט די קערנער און האט אנגעהויבען קריצען מיט די ציין.

— איך וועל דיר גארנישט געבען, — האט זי שטיל געזאגט.

דער טויט האט זיך אויסגעלאכט, גענומען א שווארצען שטיין און האט איהם געווארפען אין וואלד אריין; פון דעם געדאכטען וואלד, פערוואקסען מיט ווילדע ציטריטע, איז ארויסגעגאנגען דאס פיעבער אין א פייערדיגען מאנטעל. ס'איז ארומגעגאנגען צווישען די מענשען, קוים זיי בעריהרענדיג; די בלייכע בעריהרונג האט געברענגט דעם טויט. ווי ס'איז פארביי־געגאנגען, דארט האט פערוועלקט דאס גראז,

די תאיה האט געגעבען א ציטער און האט זיך געשיט אש אויפ'ן קאפ. — דו ביסט אונבארמהערציג; — האט זי געשריגען. — דו ביסט אונבארמהערציג! און די מיט מויערן ארומגערינגעלטע שטעדט פון אינדיען הערשט דער הונגער, אין סאמארקאנד טרוקענען די ברונען א הונגער איז אין די שטעדט פון מצרים, דער היישרעק האט זיך דארט אהין איבערגעטראגען פון דעם מדבר, דער ניל (1 איז נישט ארויסגעטרעטען פון זיינע אפער

---

1) א שטראם אין מצרים.

צו בּעוועסערן די פּערטרײקענטע ערד, די פריעסטער שײַנען פלוכּע קײַנען אָזירים און איזים 1). גײַ אַהין צו זײַ; זײַ בּרויכען יעצט דיך, ריהר נישט מײַנע קינדער.

— איך וועל נישט אַוועקגײַן, בּיז די וועסט מיר נישט שענקען אײַנס פון דײַנע תבואה־קערנער, האָט נאָך אַמאָל געזאָגט דער טויט.

— איך וועל עס דיר נישט געבּען! — האָט אַליין אין אײַנעם געזאָגט די תאוה.

און דער טויט האָט זיך ווידער אויסגעלאַכט און האָט געגעבּען אַ פײַף אין די צוואַמענגעלײגטע פינגער. פּלוצלונג האָט זיך אין דער לופט בּעוויזען אַ געפליגעלטע פרוי... זי איז געפלויגען, און אויף איהר שטערן האָט מען געזעהען מיט פינסטערע צײכען אויסגעקריצט דאָס וואָרט „דזשומע”; איבּער איהר קאָפּ איז געפלויגען אַ מחנה אײַנגעהונגערטע רויב־פויגעל און האָט פערדעקט פאַר דער שײַן פון דער זון דאָס גאַנצע טאָל, און פון אַלע מענשען איז נישט געבּליבּען קײן אײן לעבּעדיגע נשמה.

די תאוה איז מיט אַ יאָמערליך געוויין אַוועקגעפלויגען איבּער די שפּיצען פון די וואַלד־בּײמער. דער טויט האָט זיך אויפגעזעצט אויף זײַן שטאַטליך פערד און איז אַוועק שנעלער ווי דער שטורם.

פון דעם זומפּ פון דעם אונטערשטען טײל טאָל זענען אַרויסגעקראָכען דראַקאָנען, עקעלהאַפטע בּעשעפּענישען, בּעדעקט מיט שופּען. ס'זענען אָנגעקומען צו שפּרינגען שאַ...ען און האָבּען געשטעקט אַרום זיך די לופט.

---

1) מצרישע געטער.

טרערען האבען אנגעפילט די אויגען פון דעם יונ־גען קעניג, און ער האט געפרעגט:

— ווער זענען געווען די דאזיגע מענשען? וואס האבען זיי געזוכט?

— זיי האבען געזוכט רובינען פאר דעם קעניגס קרוין, — האט זיך געלאזט הערען א קול הינטער איהם.

דער יונגער קעניג האט געגעבען א ציטער און האט זיך אויסגעדרייט. פאר איהם איז געשטאנען איינער, אנ־געקליידט ווי א וואנדערער; און דער האנד האט ער גע־האלטען א זילבערנעם שפיגעל.

— פאר וועלכען קעניג, — האט געפרעגט דער יונגלינג און איז בלאס געווארען.

— קוק אריין אין דעם שפיגעל, וועסט דו זע־הען, — האט געענטפערט דער וואנדערער.

דער קעניג האט דערזעהען אין דעם שפיגעל זיין איינען אבגעשלאגען בילד; ער האט אויסגעלאזט א הויי־כען שריי און.... איז אויפגעוואכט. העלע שטראהלען פון דער זון האבען פערפלייצט דעם זאאל, און די ביי־מער פון דעם גארטען און אין די וועלדלעך האבען גע־זונגען די פייגעל.

ס'זענען אריינגעקומען מיט טיעף געבייגטע קעפ דער־צערעמאניע־מייסטער און די ערשטע הויפס־לייט, און די פאזשען האבען אריינגעברענגט א גאלדענעם מאנטעל, די קרוין און דעם סצעפטער.

דער יונגער קעניג האט געווארפען א בליק אויף די ציערונג — זיי זענען געווען הערליך. זיי האבען מיט זייער שענהייט איבערגעשטייגט אלץ, וואס ער האט ביז יעצט געזעהען. ער האט אבער נאך געדענקט און לע־בעדיג געהאט אין דעם זכרון די נאכטליכע חלומות און האט געזאגט די הויפס־לייט:

— נעהמט צו די זאַכען, איך וועל זיי נישט אָנ־
טאָן.

די הויפּס־לייט האָבען אָנגעקוקט פערוואונדערט איי־
נער דעם אַנדערן: טייל האָבען די ווערטער אָנגענומען
פאַר אַ קאַטאָוועס.

דער קעניג האָט זיך ווידער געווענדעט צו זיין געפ־
פאָלג און האָט געזאָגט:

— נעהמט די זאַכען אַוועק פון מיר און בעהאַלט
זיי ווייט פון מיינע אויגען. איך וועל זיי נישט אָנטאָן
אין דעם טאָג פון מיין קריינונג. די קליידער זענען גע־
וועבט אויף דער וועב־שטוהל מיט די בלייכע פינגער פון
דער נויט. אין דעם האַרץ פון דעם רובין פלאַקערט
בלוט, אין דער טיעפעניש פון דער פּערל לויערט דער
טויט.

און ער האָט דערציילט די דריי חלומות. די הויפּס־
לייט האָבען זיך אָבגערוקט און האָבען זיך אָנגעהויבען
צו סוד'ען.

— ער איז פון זינען אַראָב: אַ חלום איז דאָך
נאָר אַ שטן, מיט דעם קען מען זיך נישט רעכענען,
חלומות שטייען אויסענווייניג פון דעם ווירקליכען לעבען.
וואָס גייען אונז אָן די, וועלכע אַרבייטען אויף אונז? צו
טאָר מען דען נישט עסען קיין שטיקעל ברויט, מען זאָל
נישט פריהער אַ בליק וואַרפען אויף דעם ערד־אַרבייטער,
אָדער טרינקען אַ גלעזעל וויין, מען זאָל נישט פריהער
איבערשמועסען מיט דעם וויינגערטנער?

דער צערעמאָניע־מייסטער האָט, זיך ווענדענדיג צום
יונגען קעניג, אָנגערופען:

— איך בעט דיך, העדר, פערטרייב דיינע פינס־
טערע געדאַנקען, היל דיך איין אין דעם פראַכטפאָלען
מאַנטעל, לייג אויף דיר אַרויף די קרוין. ווי אַזוי וועט

דאָס פאָלק דערקענען זײַן קעניג, אַז ער וועט נישט זײַן אין טײַערע קליידער?

דער קעניג האָט איהם אָנגעקוקט.

— ווירקליך? — האָט ער איבערגעפרעגט. — צי וועט מען מיך טאַקי נישט אָנערקענען פאַר אַ קעניג אָהן קעניגליכע קליידער?

— מען וועט נישט דערקענען, הערר, — האָט געענטפערט דער צערעמאָניע-מײַסטער.

— איך האָב געמיינט, אַז ס'זענען פאַראַן מענשען, וואָס האָבען פון געבוירענהייט אָן דאָס אויסזעהען פון הערשער, — האָט געענטפערט דער קעניג. — דו ביסט אפשר גערעכט. נאָר פונדעסטוועגען וועל איך דאָך נישט אָנטאָן די דאָזיגע קליידער, איך וועל נישט אויפלייגען די דאָזיגע קרוין! איך וועל אַרויסגיין פון דעם פּאַלאַץ אַזוי, ווי כ'בין אין איהם אַרײַנגעקומען.

און ער האָט אַוועקגעלאָזט די הויפס-לײַט און האָט איבערגעלאָזט זיך אײַן יונגען פּאַזש, וועלכער איז געווען זײַן חבר, מיט אַ יאָהר יונגער פון איהם. דער קעניג האָט זיך אָבגעוואַשען מיט ריין וואַסער, אויפגעעפענט אַ גרויס געמאָלט שאַכטעל און אַרויסגענומען פון דאָרט אַ לעדערן דעקעל און אַ גראָבען מאַנטעל פון שעפּסען-פעל. ער-פלעגט טראָגען די דאָזיגע קליידער, ווען ער האָט נאָך אויף די זײַטען פון די הינגעל געפּאַשעט די סטאַדעס פון לאַנג-האָריגע ציגען. די הירטען-קליידער האָט ער אָנגעטאָן אויף זיך און אין די האַנד האָט ער גענומען אַ נ'אײַנפאַכען שטעקען.

דער קליינער פּאַזש האָט פערוואונדערט אויפגעעפענט ברייט די בלויע אויגען און זיך ווענדענדיג צום קעניג האָט ער געזאָגט מיט אַ שמייכעל אויפ'ן פּנים:

— איך זעה דעם מאַנטעל און דעם קעניגליכען

סצעפּטער, די קרוין אָבער, הערר, זעה איך נישט.

דער יונגער קעניג האָט אָבגעבראָכען אַ צווייג פון אַ ווילד ראָזען־בּיימעל, וועלכעס האָט געוואַקסען בּיי די שטאַפּליטען פון דעם באַלקאָן, האָט עס איינגעבויגען ווי אַ קראַנץ און האָט עס זיך אָנגעטאָן אויפ׳ן קאָפּ.

— דאָס צווייגעל וועט זיין מיין קרוין, — האָט ער געענטפערט.

אַזוי אָנגעטאָן, איז דער קעניג אַרויסגעגאַנגען פון דעם רוה־צימער אין דעם גרויסען זאַאַל.

טייל פון די פּערזאָנלעכע האָבען אָנגעהויבען צו לאַכען, אַנדערע האָבען גענומען זיך סוד׳ען: דאָס פאָלק וויל, האָבען זיי צווישען זיך געשמועסט, זעהען אַ קעניג, און וועט קריגען פאַר די אויגען אַ בעטלער, — אַנדערע ווידער האָבען עמפערט אויסגעשריגען: — דאָס איז אַ חרפּה פאַר דעם קעניגרייך, ער איז נישט ווערט צו זיין אַ הערשער! דער קעניג איז שטיל פאַר זיי פאַרביי אַראָבגעגאַנגען די טרעפּען, וועלכע האָבען געשיינט פון פּאָרפיר־שטיין, אַרויסגעגאַנגען דורך די בראָנזענע טויערן, זיך געזעצט אויף דעם פערד און אַוועקגעריטען צו דער קירכע, בעגלייט בלויז פון דעם איינציגען קליינעם פּאַזש.

דאָס פאָלק האָט חוזק געמאַכט און געשריגען:

— דעם קעניג׳ס בלאַזען פאַהרט! דער בלאַזען!

— דער קעניג האָט אָבגעשטעלט דאָס פערד און האָט געזאָגט:

— ניין, איך בין דער קעניג!

און ער האָט דערציילט דעם פאָלק די דריי חלומות.

פון דער מענגע איז איינער אַרויסגעטרעטען און האָט טרויעריג געענטפערט:

— קעניג, צי ווייסט דו דען נישט, אַז דער וואוילטאָג פון דעם רייכען ערנעהרט דעם אָרימאַן? מיר

לעבען פון יענעמ׳ס הערליכקייט און שוועלגעריי און מיר שפייזען זיך פון פרעמדע חטאים. ס׳איז צו שווער צו אר־בייטען אויף א שלעכטען הערד, שרעקליכער נאך איז אבער גארנישט צו האבען קיין ארבייט. צי קלערסט דו, אז די קראען וועלען אונז, ווי אליהו הנביא, ברענגען שפייז? צי ביסט דו אימשטאנד צו איבערצייגען דאס לעבען? צו קענסט דו זאגען דעם קונה: „צאהל אזוי פיעל" און דעם סוחר: „ביעט אזוי פיעל"? מיר גלויבען דיר נישט... גיי צוריק אין דיין פאלאץ, טהו אן צוריק דיין פורפור און די טייערע, איידעלע שטאפען?...

— צי זענען דען דער גביר און דער אריםמאן נישט קיין ברודער?

— יא, דאס איז אמת, — האט געענטפערט דער אומבעקאנטער, — דער נאמען אבער פון דעם נגיד איז — קין.

די אויגען פון דעם יונגען קעניג האבען זיך אנגע־פילט מיט טרערען; ער איז אבער דאך געריטען ווייטער אינטער דעם געמורמעל פון דעם פאלק. דער קליי־נער פאזש איז אנטלאפען, אנגענומען פון א פלוצלונגען שרעק.

ביי די טויערן פון דער קירכע האבען די שילדוואך־כען אקעגענגעשטעלט דאס געוועהר און האבען איהם אנגעשריגען.

וואס ברויכסט דו דא? דער איינגאנג אין גע־מאלט נאר פאר דעם קעניג!

דער קעניג׳ס פנים איז געווארען רויט פון כעס.

— איך בין דער קעניג, — האט ער געזאגט מיט א הויך קול, אוועקגערוקט די שווערטער און אריינ־געגאנגען אין דעם היליגטום.

ווען ער האט דערזעהן דעם קעניג אין א הירט׳ס קליידונג, האט

זיך דער אַלטער בישאָף ערשטוינט אויפגעהויבען און איז איהם אַנטקעגען געגאַנגען.

— מיין זוהן, — האָט ער געזאָגט, — צו האָסט דו אויף דיר די קעניגליכע קליידער? וואָס פאַר אַ קרוין וועל איך דיר אָנטון אויף דעם קאָפּ, וועלכען סצעפּטער וועל איך דיר געבען אין די האַנד? דער היינטיגער טאָג ברויך פאַר דיר זיין אַ טאָג פון פרייד, נישט פון דער ערנידריגונג.

— צו קען די פרייד טראָגען קליידער, וועלכע זענען פאַר איהר געוועבט געוואָרען דורך די נויט? — האָט געפרעגט דער קעניג און האָט דערציילט זיינע חלומות.

דער בישאָף האָט אויסגעהערט, ביז געקנייטשט די ברעהמען און האָט געזאָגט:

— זוהן מיינער, איך בין אַלט און שטיי שוין נאָהנט דעם אונטערגאַנג פון מיין לעבען. איך קען אַ סך שלעכטס אין דער וועלט. אומבאַרמהערציגע רויבער לאָזען זיך אַראָב פון די בערגער, גנב'ענען קליינטשיגע קינדער און פערקויפען זיי אין קנעכטשאַפט צו די מויערן. אין די זאַמדען וואַרטען לייבען; זיי לויערן אויף די קאַראַוואַנען, וואַרפען זיך אויף זיי, צורייסען די מענשען און די קאַמעלען. ווילדע חזירים פערוויסטען די תבואות אין די טאָלער, פוקסען פרעסען אויף די ווייַנגערטנער, וועלכע וואַקסען אויף די הוגעל. די מעער-רויבער לויערן אויף די אופער פון דעם ים, פערברענען די שיפלעך פון די פישערס, נעמען ביי זיי צו די נעצען. אין דער וויסטע לעבען די קרעציגע; זיי פלעכטען זיך הייזלעך אויס ימשען-שטעקלעך, און קיינער האָט נישט דעם מוט צו זיי צוצוגיין. די בעטלערס וואַנדערן דורך די גאַסען פון דער שטאָדט און האַפּען אַרויס דאָס עסען פון די מיי-

לער פון די הינד, צי ביסטו אומשטאנד דאס אלעס אבּ־צושאפען? צו וועסט דו אוועקגעבען דעם קרעצ־ען דיין בעט? צו וועסט דו זעצען ביי דיר דעם בעטלער צו דיין טיש? צו וועט דער ליבּ האַרכען דיינע בעפעהלען. צו וועלען די ווילדע חיות זיך אונטערגעבען דיין ווארט? צו איז נישט קלוגער פון דיר דער, וועלכער האט בע־שאפען די נויט? איך האלט נישט פון דיין טאַט, איך בעט דיך, גיי צוריק אין דיין פאלאַץ און טהו דיר מיט פרייד אן די קליידער, וועלכע פאַסען א קעניג. איך וועל דיך קריינען מיט א גאלדענער קרוין, איך וועל דיר גע־בען אין די האַנד א סצעפטער, געציערט מיט פערל; פערגעס דיינע חלומות. די לאַסט פון דער וועלט איז צו שווער פאר איין מענש, די גאַנצע צרה פון דער ערד קען איין האַרץ נישט פערטראגען...

— אין גאָט'ס הייליגטום רעדסט דו אַזעלכע ווער־טער! — האט געענטפערט דער קעניג און, נישט אבּ־שטענדיג אויף דעם בישאָף, איז ער אַרויפגעגאַנגען אויף די טרעפּען פון דעם אַלטאַר און האט זיך געבוקט פאר דעם געזיכט פון גאָט.

ער איז געשטאַנען פאַר גאָט'ס בילד, און רעכטס און לינקס אַרום איהם האָבען געשיינט די גאָלדענע גע־פעס; דער בעכער מיט דעם וויין, געפֿעהל ווי בערנשטיין, און די כלי מיט דעם הייליגען זאלב־אייל. דער קעניג איז געפאַלען אויף די קניע פאַר דעם געזיכט פון דעם געטליכען ערלעזער; און די דימאַנטען פון דעם ארון הקודש האט געגלאַנצט דאס אָבגעשלאָגענע בילד פון די אָנגעצונדענע ליכט, דער בלייכער רויך פון דעם רויכער־ווערק איז אין שיינע רינגען אויפגעשטיגען צו דעם קיילעכדיגען דאך.

דער קעניג האט געבעטען גאָט מיט א טיעף גע־

נײַנטען קאָפּ, די פּריעסטער האָבען אײַנער נאָך דעם אַנדערען פערלאָזט דעם אַלטאַר.

פּלוצלונג האָבען זיך פון דער נאָס געלאָזט הערען הויכע געשרײַען, — אין די קירכע האָבען זיך אַרײַנגע-ריסען הויפס-לײַט, און זײַערע הענד האָבען געגלאַנצט די נאַהלע שווערדען און די שילדער פון גלאַטיג שטאָל.

— ווי איז דער קעניג, וועלכער האָט ליעב חלו-מות? האָבען זײַ געשריגען. — ווי איז דער קעניג, אָנגעטאָן אין די סמאַטע פון אַן אָרימאַן, דאָס יונגעל, וועלכעס איז מבזה דאָס גאַנצע קעניגרײַך? מיר וועלען איהם גלײַך טײַטען, ער איז נישט ווערט צו הערשען.

דער יונגער קעניג האָט מיט געבוקטען קאָפּ ווײַ-טער געבעטען. און ווען ער האָט געענדיגט, האָט ער זיך איסגעדרײט מיט דעם פּנים צו די הויפס-לײַט און האָט אויף זײַ געוואָרפען אַ טרויעריגען בליק.

פּליצלונג זענען דורך די פאַרביגע פענסטער פון דער קירכע אַרײַן וועללען פון זון-שײַן, די שטראַהלען האָבען בעקלײדט דעם יונגלינג מיט אַ מאַנטעל, אונגע-דליך הערליכער ווי דער, וועלכער איז פאַר איהם גע-מאַכען געוועבט. דער געוועהנליכער הירטען-שטעקען האָט אויפגעבליהט מיט ליליען, ליכטיגער ווי פּערל. די פער-וועלקטע ראָזען-צווײַג האָט זיך בעדעקט מיט רויטע רוי-זען, גלענצענדער ווי רובינען. די ליליען זענען געווען ווײַסער ווי די קאָסטבאַרסטע פּערל, די שטענגלעך האָבען געשײַנט מיט דעם רײַנסטען זילבער. די ראָזען האָבען געברענט ווי רויטע רובינען, מיט פײַערדיג גאָלד האָבען געפלאַקערט זײַערע בלעטער.

דער יונגער קעניג איז געבליבען שטײַן אין דער הערליכער קלײדונג; די טיערן פון דעם דימאַנטענעם אָרון האָבען זיך געעפענט; פון דער קריסטאַלענער, גע-

[illegible] שאַלטעל האָט אַרויסגעשײַנט אַ וואונדערשײַנע, [illegible] ליכטיגקײַט. אָהן בעוועגונג איז ער געשטאַנען [illegible] אונבעקאַנטער קעניגליכער קלײַדונג, און דאָס [illegible] הײַליגטום איז געוואָרען פול גאָט'ס הערליכקײַט, [illegible] הײַליגע זענען געוואָרען לעבעדיג און זײַערע געשניצ־[illegible] תאַנד־פערטיעפונגען. און דעם הימלישען קלײַד איז [illegible] געשטאַנען פאַר דעם פאָלק; צו דעם געוועלבטען [illegible] זענען אויפגעשטיגען די קלאַנגען פון די אָרגאַנען, [illegible] שמעטערן פון די טראָמפּײַטען, דאָס געזאַנג פון דעם כאָר.

דאָס פאָלק איז אין שרעק געפאַלען אויף די קניע, די הויפס־לײַט האָבען אַראָבגעלאָזט די שווערדען און זיך געבוקט; דער בישאָף איז געוואָרען בלאַס, און די הענד האָבען איהם געציטערט.

— דיך האָט געקרײַנט אַ מעכטיגערער פון מיר! — האָט ער אויסגעשריגען און איז געפאַלען אויף די קניע פאַר דעם יונגלינג.

דער יונגער קעניג איז אַראָבגעגאַנגען די טרעפּען [illegible] דעם אַלטאַר און אַדורכגעגאַנגען פאַר דעם טיעף־געבויגענען פאָלק און זײַן פּאַלאַץ.

קײַנער האָט נישט געהאַט דעם מוט איהם אָנ־[illegible]קוקען; זײַן פּנים האָט געשײַנט ווי דאָס געזיכט פון [illegible] מלאך.